

Retningslinjer – Mobilitetsstipend for utanlandsopphald i forskarutdanninga

Vedtatt av prorektor for forskning 28.1.2022. Revidert av prorektor for forskning 3.2.2023. Revidert av prorektor for forskning 24.10.2025

Om mobilitetsstipendet

Ordninga med mobilitetsstipend er ei felles ordning som skal sikra at stipendiatar som er tilsett og finansiert ved HVL har moglegheiter for utanlandsopphald i forskarutdanninga. Fakulteta handsamar søknader og finansierer utgiftene. Stipendiatane må bidra med eigenandel som vert trekt frå driftsmidla deira.

Gjennom stipendordninga ønskjer HVL å stimulera til utanlandsopphald både for å fremja internasjonal erfaring for stipendiatane og byggja kvalitet i doktorgradsprogramma.

Det kan søkjast om stipend for lengre forskingsopphald, fortrinnsvis ved ein forskingsinstitusjon i Europa. Søknad om støtte til reiser utanfor Europa må ha ei sterk fagleg grunngjeving. Det vert gitt støtte til opphald der formålet er å delta i fagleg aktivitet som vil styrka søkjaren sitt ph.d.-prosjekt. Opphaldet skal bidra til internasjonal nettverksbygging og auka samarbeid med utanlandske forskingsmiljø for HVL.

Utanlandsopphaldet må vera minimum tre samanhengande månader og mobilitetsstipendet gjelder i utgangspunktet ein periode på tre månader. Utanlandsopphald som er lengre enn tre månader kan dekkjast innanfor innvilga sum. Resterande opphald og utgifter utover innvilga sum må dekkjast av andre finansieringskjelder (t.d. driftsmidler).

Opphaldet må avsluttast minst 6 månader før sluttdato for tilsetting som stipendiat.

Ordninga gjeld ikkje for kortare reiser i samband med t.d. deltaking på kurs, konferansar, seminar, og feltarbeid då stipendiatane sine driftsmidler skal kunne nyttast til slike reiser (jamfør [Retningslinjer for bruk av driftsmidler](#)).

Merk:

- Den som søker bør ha undersøkt andre finansieringskjelder. Andre finansieringskjelder vil til dømes kunna støtta lengre utanlandsopphald. [Ph.d.-handboka gir informasjon ulike finansieringskjelder for utanlandsopphald](#)
- Det er mogleg å kombinere mobilitetsstipendet med andre stipend, f.eks. frå [Erasmus+](#), så lenge det ikkje medfører dobbeltfinansiering av opphaldet.

Kven kan søkja?

Ordninga gjeld i utgangspunktet for HVL-finansierte stipendiatar som har opptak i doktorgradsprogram ved HVL eller opptak i doktorgradsprogram ved ekstern institusjon. Denne stipendordninga gjeld ikkje for postdoktorar eller andre grupper tilsette ved HVL.

Stipendiatar finansierte av Forskringsrådet, inkludert ph.d.-kandidatar med finansiering frå Forskringsrådet sine ordningar «Offentleg sektor ph.d.» og «Nærings ph.d.», må søkja Forskringsrådet om støtte til utanlandsopphald.

Ordninga opnar for at eksternfinansierte stipendiatar som er tilsett ved HVL kan søkja, men berre dersom ekstern finansieringskjelde ikkje gjev støtte til utanlandsopphald.

Søklar skal i utgangspunktet vera tilsett ved HVL. Fakulteta kan gjera unntak for dette.

Kva/kor mykje kan det søkjast om?

Mobilitetsstipendet skal dekkja etablerings- og meirutgifter ved opphaldet. Det kan søkjast om inntil kr. 50 000 for einslege og kr. 80 000 for opphald med familie¹. I tillegg kan det søkjast om støtte til reiseutgifter tur/retur på billegaste reisemåte. Utgiftene må dokumenterast i reiseoppgjeret i etterkant. 20 % av innvilga sum for einslege må normalt dekkast av stipendiaten sine driftsmidlar. For opphald med familie vert det også trekt 20% av sats for einslege.

Mobilitetsstipendet kan dekkja: Utgifter til sjølve reisa, flytteutgifter, visum, vaksine, reelle meirutgifter du får i tillegg til fast bustad i Noreg og utgifter/materiell som er knytt til reisa sitt formål.

Meir detaljert informasjon om kva stipendet dekkjer vil vera å finna i «Rutinar for reiseoppgjer ved utanlandsopphald».

For stipendiaten sin familie gjeld følgjande reglar:

- Ordninga med familiestøtte er avgrensa til å gjelda familiar med barn under 18 år.
- Familie er definert som stipendiat med eitt eller fleire born og ektefelle, sambuar eller registrert partner. (Sambuar er ein person som stipendiaten bur saman med under ekteskapsliknande forhold, eller som stipendiaten har felles bustad med).
- Stipendiaten kan søkja om å få dekkja reisekostnader for born under 18 år og ektefelle, sambuar eller registrert partner. Familiemedlemmene må opphalde seg saman med stipendiaten i heile perioden for forskaropphaldet i utlandet for å kunna få støtte som familie.
- Mobilitetsstipendet dekkjer ikkje reisekostnader for at familien skal kunna besøkje stipendiaten i utlandet.

¹ Fakulteta kan gjera vedtak om høgare satsar.

AFII internasjonalisering administrerer utbetaling av erasmusstipend og innehar kompetanse om skulepengar, visum og liknande for utvekslingsporteføljen til HVL. I mange tilfelle kan ein utvekslingsavtale gjera det enklare for den som reiser å skaffa seg bustad i samband med opphaldet.

Kriterium for tildeling

HVL-finansierte stipendiatar som leverer inn fullstendig søknad kan få støtte til opphald i minimum tre månader.

- Mobilitetsstipendet skal dekkja meirutgifter ved eit utanlandsopphald. Alle meirutgifter må dokumenterast med kvittering i etterkant av opphaldet.
- Reisa skal etter ei samla vurdering verta gjennomført på den for statens hurtigaste, rimelegaste og mest miljøvennlege måte så langt dette er foreinleg med ei effektiv og forsvarleg gjennomføring av reisa.
- Eit eventuelt overskot må betalast attende til HVL via trekk i lønn. Stipendmottakarar med ekstern arbeidsgjevar vil bli fakturert for eventuelt overskot.
- Dersom meirutgiftene er større enn det tildelte stipendet, må dette dekkjast av andre finansieringskjelder (t.d. stipendmottakar sine driftsmidlar) eller med private midlar.
- Søkjarar pliktar å retta seg etter HVL sine rutinar for reiseoppgjer for utanlandsopphald.
- Søkjarar må opplysa om eventuell anna finansiering som dei får tildelt før eller etter at søknad om mobilitetsstipend er sendt inn.
 - Søkjarar skal bruke eventuell anna finansiering først. Mobilitetsstipendet kan brukast til å dekkje utgifter ut over det som vert dekkja av anna finansiering i tråd med retningslinjene.

Søknadsprosedyre

For å få nok tid til søknad og sakshandsaming vert det tilrådd at stipendiaten går i gang med planlegging av søknaden tidlegare enn 6 månader før utanlandsopphaldet. Som hovudregel kan stipendmottakar få utbetalt inntil 100 % av stipendet som forskot inntil 2 månader før utreise. Stipendmottakar må rekna med at det går minimum to månader frå innlevering av søknad til utbetaling av stipend.

Søknad om mobilitetsstipend skal handsamast av det fakultet der stipendiaten er tilsett. Ordninga har ingen søknadsfrist, og søknader vert handsama etter kvart som dei kjem inn.

1) Søknad

Søknad om mobilitetsstipend skal sendast på fastsett søknadsskjema. I søknaden må mellom anna følgjande informasjon verta gitt:

- Vertsinstitusjon, land og tidsrom for opphaldet
- Fagleg formål og planlagde aktivitetar
- Bakgrunn for val av verstsinstitusjon, inkl. kvaliteten på forskingsmiljøet som søkjar skal vera knytt til

- Publiseringsplanar (her kan eventuelle planar for sampublisering med forskarar frå vertsmiljøet omtalast)
- Forventa fagleg utbyte av opphaldet, for søkjaren og for HVL
- Ev. familiemedlemmer som skal vera med
- Søkjar må opplyse om eventuell anna finansiering
- Forventa meirutgifter og søknadsbeløp

I søknaden må søkjar stadfesta at:

- søkjar kjenner til retningslinjene for mobilitetsstipend og reisoppgjjer
- søkjar er kjent med at overskytande vert trekt i lønn

Følgjande vedlegg må følgja med søknaden:

- Invitasjon/stadfesting frå vertsinstitusjon. Invitasjonen må stadfesta kontorplass, fagleg tilknytning og eventuelt tilgang til bibliotekressursar.
- Tilråding frå hovudrettleiar om at utanlandsopphaldet er ein integrert del av forskarutdanninga. Dersom søkjar søker om stønad til reise utanfor Europa må dette fagleg grunngjevast av rettleiar.
- Tilråding frå søkjar sin personalansvarleg.

2) Handsaming av søknaden

Søknad vert sendt til det fakultetet som søkjar er tilsett ved eller knytt til (søker hakar av for dette ved innsending av søknad) via P360/post@hvl.no. Fakulteta gjer vedtak i saka. Vedtaket må vera formulert i brevs form og sendast til kandidaten med kopi til HR-lønn og fagansvarleg for internasjonal mobilitet og utvekslingsavtalar i AFII (p.t. Halvard Ones).

Fagleg leiar for ph.d.-programmet og programutvala bør haldast orientert om utanlandsopphald.

AFII registrerer utanlandsopphaldet som *utveksling* i FS basert på vedtaksprosessen.

Utanlandsopphaldet vert registrert i «Uttekslingsperson samleilde» og vil verta vert synleg under fana «Mobilitet» i «Student samleilde». Dersom utanlandsopphaldet skal inn i ph.d.-kandidaten sin opplæringsdel må dette registrerast ved fakultetet.

3) Utbetaling av stipend

Stipendmottakar må signera skjemaet «Utbetaling av utanlandsstipend – forskudd» og senda dette til lønnskoret for utbetaling. NB: Skjemaet skal attesterast og godkjennast på fakultetet før det vert sendt til lønnskoret. Mobilitetsstipendet vert utbetalt forskotsvis i ein eingongssum frå lønnskoret til den aktuelle stipendiaten saman med hovudlønn. Sjå egne rutinar for «Reiseoppgjør ved utanlandsopphold».

4) Sluttoppgjer etter utanlandsopphaldet

Så snart som mogleg og seinast innan ein månad skal stipendmottakar visa konkrete og dokumenterte reise- og meirutgifter som han/ho har hatt i samband med utanlandsopphaldet. Rapportering skal sendast til Lønnskontoet på fastsett skjema. Eventuelt overskot av utbetalt stipend skal betalast tilbake gjennom trekk i lønn.

5) Formidling av fagleg utbyte og erfaringar med utanlandsopphaldet

Stipendmottakar vert oppmoda om å presentera erfaringane sine i relevant forum ved HVL etter at utanlandsopphaldet er gjennomført. Fakulteta kan be om kort skriftleg rapport frå opphaldet.

Planlegging og praktisk tilrettelegging av utanlandsopphald

Kandidaten er sjølv ansvarleg for all praktisk tilrettelegging av utanlandsopphaldet. Meir informasjon og nyttige råd finst på HVL si nettside om «[Utanlandsopphald under forskarutdanninga](#)».